

Informacja o ustawie z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw

Celem ustawy jest rozwój energetyki prosumenckiej oraz dostosowanie przepisów krajowych do rozporządzeń i wytycznych Komisji Europejskiej, które odnoszą się do zakresu udzielanej pomocy publicznej w systemach wsparcia Odnawialnych źródeł Energii (OZE), kogeneracji oraz ulg dla odbiorców energochłonnych.

Podstawowym celem ustawy jest zatem dostosowanie regulacji krajowych do regulacji i wytycznych unijnych, przede wszystkim w zakresie udzielanej pomocy publicznej w systemach wsparcia OZE, tj.:

1) komunikatu Komisji – Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią z 2022 r. (Dz. Urz. UE C 80 z 18.02.2022, str. 1–89), zwanym dalej „Wytyczne CEEAG” lub „CEEAG”;

2) rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem GBER”;

3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54–124), zwanego dalej „rozporządzeniem rynkowym”.

W ramach CEEAG zaktualizowana została lista sektorów, którym może być przyznawana pomoc w postaci ulg. Została ona podzielona na dwie grupy przedsiębiorstw:

1) sektory narażone na szczególne ryzyko, w przypadku których iloczyn ich intensywności handlu i elektrochłonności na poziomie UE wynosi co najmniej 2% i których intensywność handlu i elektrochłonność na poziomie Unii wynosi co najmniej 5% dla każdego wskaźnika;

2) sektory narażone na ryzyko, w przypadku których iloczyn ich intensywności handlu i elektrochłonności na poziomie UE wynosi co najmniej 0,6% i których intensywność handlu i elektrochłonność na poziomie UE wynosi odpowiednio co najmniej 4% i 5%.

W ustawie dostosowaniu uległa lista sektorów w oparciu o kody PKD, którym przysługiwać mogą ulgi zgodne z rynkiem wewnętrznym UE, a także maksymalna wysokość ulg, która może zostać przyznana poszczególnym grupom sektorów.

Wprowadzono dwa poziomy ulg: dla przedsiębiorstw w sektorach narażonych na szczególnie ryzyko ucieczki emisji – w wysokości 85% obowiązku oraz dla przedsiębiorstw

w sektorach narażonych na ryzyko ucieczki emisji – na poziomie 75% obowiązku w odniesieniu do:

- 1) obowiązku uzyskania i przedstawiania do umorzenia świadectw pochodzenia;
- 2) ilości energii elektrycznej zakupionej i zużytej przez odbiorcę przemysłowego objętej opłatami OZE i opłacie kogeneracyjnej.

W celu zapewnienia spełnienia wymaganego wytycznymi CEAAG warunku, aby energia elektryczna nabywana przez odbiorców przemysłowych objęta była, po uwzględnieniu ulg, opłatami o łącznej wysokości nie niższej niż 0,5 EUR/MWh wprowadzono opłatę wyrównawczą, która będzie wnoszona przez odbiorców energochłonnych uprawnionych do ulg w przypadku gdy ulgi te spowodują, że łączna wysokość opłat spadnie poniżej ww. poziomu wynikającego z CEEAG.

Do ustawy o OZE zostaje także dodany tzw. mechanizm warunkowości. Oznacza on, że skorzystanie z ulg powiązane jest z obowiązkiem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z wprowadzanym art. 54a ust. 2 ustawy o OZE można go będzie wypełnić:

- realizując przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej dla których okres zwrotu nakładów nie przekracza 3 lat, lub
- zużywając na własne potrzeby min. 30% bezemisyjnej energii, lub
- ponosząc wydatki na ograniczenie emisji w wysokości nie mniejszej niż 50% wartości pomocy uzyskanej w wyniku skorzystania z uprawnień, o których mowa w art. 53 ust. 1, w art. 96 ust. 2 lub w art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji.

W zakresie dostosowania przepisów ustawy o OZE do znowelizowanego rozporządzenia GBER proponuje się m. in. wprowadzić zmiany w ramach programów wsparcia FiT/FiP dla wytwórców energii elektrycznej w instalacjach OZE i wytwórców biometanu. Docelowo od dnia 1 stycznia 2026 r., tylko wytwórcy w nowouruchomionych instalacjach OZE o mocy poniżej 200 kW będą mogli uzyskiwać prawo do gwarantowanego odbioru energii przez sprzedawcę zobowiązanego oraz być zwolnieni z obciążeń w zakresie bilansowania handlowego. W okresie przejściowym, to jest od dnia wejścia w życie przepisów ustawy do dnia 31 grudnia 2025 r., takie prawo będzie przysługiwało wytwórcom w instalacjach o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 400 kW.

W ustawie wprowadzono również grupę przepisów upraszczających zasady postępowania w procesie inwestycyjnym OZE w zakresie skrócenia terminów poszczególnych inwestycji.

Rozwiązania ustawowe dotyczą instalowanych na budynkach instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii energię promieniowania słonecznego oraz wchodzących w ich skład magazynów energii elektrycznej, w rozumieniu art. 3 pkt 10k ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, pomp ciepła, urządzeń i instalacji niezbędnych do przyłączenia do sieci danej instalacji OZE oraz nadbudowy, rozbudowy, przebudowy lub remontu instalacji OZE.

Jednym z kluczowych elementów nowelizacji jest modyfikacja zasad rozliczania prosumentów. Od 1 lipca br. prosumenci rozliczający się w ramach net-billingu robią to w systemie RCE, czyli rynkowej ceny energii. Korekta tejże dokonuje się co godzinę, więc cena ta zyskała sobie miano godzinowej. Wcześniej prosument rozliczał się według RCEm, a więc średniej ceny energii ustalanej na podstawie cen rynkowych z danego miesiąca.

Wprowadzona regulacja pozwoli prosumentowi wybrać między RCE a RCEm. Istotne jest to, że po wyborze rozliczania godzinowego ponowne przejście na system miesięczny nie będzie możliwe. Ponadto ustawodawca zachęca do przyjęcie systemu RCE, bowiem wartość zwrotu nadpłaty dla osób rozliczających się w ten sposób będzie wynosić 30%, a nie jak do tej pory 20%.

Wartość całej energii oddawanej do sieci na zasadzie net-billingu ma być zwiększona o współczynnik 1,23.

Rozliczenie w ramach net-billingu		
	Aktualne zasady	Proponowane zasady
Rozliczenie energii wprowadzanej do sieci	Od 1 lipca 2024 roku - wyłącznie godzinowe	Rozliczenie miesięczne lub godzinowe
Zwrot wartości niewykorzystanej energii wprowadzonej do sieci	Do 20% wartości energii wprowadzonej do sieci w danym miesiącu	Do 30% wartości energii wprowadzonej do sieci w danym okresie (rozliczenie godzinowe) lub do 20% wartości energii wprowadzonej do sieci w danym miesiącu (rozliczenie miesięczne)

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 28 oraz pkt 39, tj. przepisów związanych z nowymi obowiązkami nakładanymi na Prezesa URE, pkt 44 oraz art. 5 ust. 9, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., a także art. 1 pkt 2 lit. a i lit. b w zakresie dodawanego ust. 11a pkt 2 oraz art. 1 pkt 3 lit. b, w zakresie, w jakim dotyczą prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, które wchodzi w życie z dniem 2

lipca 2025 r, oraz art. 8 w zakresie zmiany doprecyzowującej, który wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2025 r.

Ponadto przepisy art. 1 pkt 15, pkt 16 lit. a i b oraz art. 14, dotyczące ulg dla odbiorców energochłonnych wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy.